

Lektion 11

Helligånden

Vinden ser vi ikke, men vi mærker den, når den river og rusker i os, en kold efterårsdag.

Naturens kræfter er ikke synlige for det blotte øje, på samme måde er det med Gud. Helligånden er en del af Guds væsen. Vi kan ikke se den, men kan vi mærke den? Hvor er den? Og hvad gør den?

Helligånden

Helligånden i Bibelen

"Hvornår blev Helligånden skabt?"

Helligånden er Guds Ånd og var til før skabelsen.

Slå op på Bibelens første side og læs 1. Mosebog 1,1-2, hvor der bl.a. står: *"Guds Ånd svævede over vandene"*. Heraf fremgår det, at Helligånden også var med ved skabelsen.

Læs derefter 1. Mosebog 2,4-7, hvor der bl.a. står: *"Guds Ånd pustes ind i Adam og Eva, og de bliver levende"*. Ud fra dette citat kan man sige, at uden Guds Ånd er der intet liv.

Helligånden i Det Gamle Testamente

I Det Gamle Testamente bruges ordet "Guds Ånd". Som kristne tror vi på, at det er det samme som Helligånden.

Liv

Det er ikke kun i 1. Mosebog 2,4-7 (ovennævnte eksempel) at Guds Ånd bliver forbundet med liv.

Læs Salmernes Bog 104, 29-30, hvor dette netop understreges: *"Du skjuler ansigtet, og de forfærdes, du tager deres ånd bort, og de dør og bliver til jord igen; du sender din ånd, og der skabes liv, du gør jorden ny"*.

Frelse

Hos profeterne i Det Gamle Testamente er betydningen af Guds Ånd forbundet med frelse. Når frelsetiden er nær, bliver Guds Ånd sendt til menneskene, og det sker på to måder:

Messias kommer – og han er fyldt af Guds ånd. Læs Esajas 42,1: "*Se min tjener, ham støtter jeg, min udvalgte, i ham har jeg fundet velbehag. Jeg lader min ånd komme over ham, og han skal bringe ret til folkene*".

Guds ånd fylder Guds folk. Læs Joel 3,1: "*Det skal ske derefter: Jeg vil udgyde min ånd over alle mennesker*", og Zakarias 12,10: "*over Davids hus og Jerusalems indbyggere vil jeg udgyde nådens og bønnens ånd, og de skal se hen til mig, ham de har gennemboret*".

Helligånden i Det Nye Testamente

Den samme opfattelse som man møder hos profeterne – at Messias har Guds ånd og er den der bringer frelse – finder vi også i Det Nye Testamente. Her er det nemlig Jesus, der er Messias, og som har Guds Ånd dvs. Helligånden. I Det Nye Testamente forbindes Jesu liv hele tiden med Helligånden; ved undfangelsen, ved dåben, ved undergerningerne og ved opstandelsen.

Jesu undfangelse

Allerede inden Jesus bliver født, er Helligånden tæt forbundet med ham.

Læs Lukas 1,26-35, hvor englen pludselig viser sig for Maria og fortæller det ganske overraskende, at Maria bærer et barn, og at det er sket ved hjælp af Helligånden. Det ses særligt i dette citat: "*Englen svarede hende: "Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn"* Lukas 1, 35.

Jesu dåb

Duen er et af de mest kendte symboler, vi har for Helligånden. F.eks. hænger der ofte en due over prædikestolen i danske kirker. Det hænger sammen med, at man i Bibelen kan læse om, hvordan der kom en due ned fra himmelen, da Jesus blev døbt, som et tegn på Helligåndens tilstedeværelse.

Læs Markus 1, 1-11, der handler om, at mange forskellige mennesker opsøger Johannes Døberen ude i ørkenen, hvor han prædiker. Han taler om, at der efter ham skal komme en stærkere og mere værdig person, og han opfordrer folk til at omvende sig og lade sig døbe. En dag sker det uventede, at også Jesus kommer for at lade sig døbe, og menneskene får et tegn på, at Helligånden er med Jesus, fordi duen daler ned over ham under dåben. Gud siger: "*Du er min elskede søn i dig har jeg fundet velbehag*" i v. 11.

Det er en henvisning til messiasforestillingerne fra Det Gamle Testamente om, at der skal komme en frelser, som har Guds Ånd. Og i og med at Helligånden viser sig ved Jesu dåb, kan Jesus derfor opfattes som den ventede frelser/Messias.

Jesu undere

Når Jesus gør undere, er det ved Helligåndens kraft, og med underne viser han, at han er ét med Gud, og dermed at Guds rige er kommet til mennesket.

Læs Mattæusevangeliet 12,21–29, der handler om, at Jesus helbreder en mand, der er døv og blind. Farisæerne anklager ham for at gøre det ved hjælp fra Beelzebul (den onde selv). Jesus afviser anklagerne og siger, at han uddriver dæmoner ved Guds Ånd, og at dette er et tegn på, at Guds rige er kommet til dem. Lær særligt mærke til ordene i v. 28: *”Men hvis det er ved Guds ånd at jeg driver dæmonerne ud, så er Guds rige jo kommet til jer”*.

Jesu opstandelse

Også Jesu opstandelse forbindes med Helligånden. Netop Paulus understreger, at det ved opstandelsen bliver bekræftet, at Jesus er Guds søn, og at han har Helligånden.

Læs Romerbrevet 1,3-5: *”Evangeliet om hans søn, Jesus Kristus, vor Herre, som menneske kommet af Davids slægt, i kraft af helligheds ånd stadfæstet som Guds søn med magt og vælde, da han opstod fra de døde”*

De første kristne

De første folk, der modtog Helligånden og dannede et kristent fællesskab og en kirke, var Jesu disciple. Disciplene kaldes derfor for de første kristne, og pinsen, hvor Helligånden kom til disciplene, kaldes for kirkens fødselsdag.

Læs hele pinseberetningen Apostlenes Gerninger 2,1–47. Fokuser særligt på de steder i fortællingen, hvor der sker en handling. F.eks.:

v. 1. *”Og med et kom der fra himmelen en lyd som af et kraftigt vindstød og den fyldte hele huset”*

v. 2 *”tunger som ild viste sig for dem, fordelte sig og satte sig på hver enkelt af dem”*

v. 3 *”De blev alle fyldt af Helligånden og de begyndte at tale på andre tungemål*

v. 12 *”alle var ude af sig selv”*

v. 14 *”da trådte Peter frem sammen med de elleve og med høj røst talte han til dem”*

Det vigtigste du skal huske fra pinseberetningen, er, at Helligånden kommer til disciplene (v. 1-13), og at disciplene danner den første menighed (v. 37-47), men det er også fint at lægge mærke til Peters tale (v. 14-36). Det vigtigste fra talen er, at folk troede disciplene var fulde, og at Peter afviser dette ved at henvise til profeterne. Profeterne taler netop om, at når Messias kommer, vil Gud give sin ånd til folk, sådan som det lige er sket for disciplene.

Der er forskel på tiden før og tiden efter, at Helligånden er kommet til disciplene. Før Helligåndens komme var det kun israelitterne, der kunne regne sig som Guds folk. For at være israelit skulle man være født af israelitiske forældre, dvs. at Guds folk kun var en helt bestemt etnisk gruppe. Efter Helligåndens komme kan alle, som lader sig døbe, regne sig for at være en del af Guds folk – dvs. at enhver uanset etnisk baggrund kan blive en del af Guds folk.

Pinseberetningen spiller op imod historien om Babelstårnet (1. Mosebog 11,1-9), hvor der fortælles om, hvordan menneskene blev splittede og sprogligt forvirrede. I pinseberetningen sker det modsatte - disciplene bliver i stand til at tale alle sprog og samle folkeslagene.